

Raport de activitate
al Ministerului Agriculturii și Industriei
Alimentare,
Semestrul I din anul 2024

Scopul prezentului raport semestrial, pentru perioada 1 ianuarie-30 iunie 2024 este de a reflecta principalele realizări ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare prin prisma acțiunilor și pașilor întreprinși, cât și prezentarea unei imagini recapitulative pentru perioada de raportare.

Integrare Europeană

La 23 decembrie 2023, Consiliul Europei a solicitat deschiderea negocierilor de aderare a Republicii Moldova și Ucrainei la Uniunea Europeană, fapt ce a dus la demararea mecanismului de coordonare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova. Prin urmare a fost realizat Self-Screening-ul întregului acquis a Uniunii Europene pe componenta agricultură, Ministerul fiind responsabil de capitolele: XI „Agricultură și Dezvoltare Rurală”, XII „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” și XIII „Pescuitul”, constituind peste 40% din acquis-ului comunitar.

Totodată, pentru a realiza criteriile de aderare la UE ce derivă din Acordul de Asociere, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu ajutorul Planului Național de Aderare la Uniunea Europeană (PNA UE) s-a focusat pe implementarea acțiunilor și pregătirea sectoarelor de Aderare. Astfel, pentru capitolul XI în primul semestru au fost planificate 22 de acțiuni dintre care s-au realizat 7 (32%) iar, cu statutul de nerealizate mai sunt 15 acțiuni sau (68%).

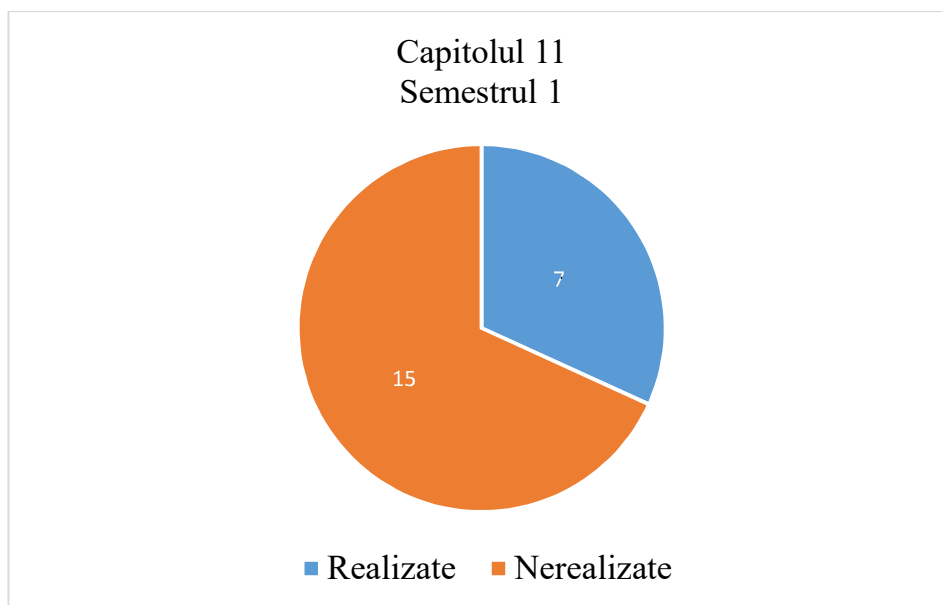

Fig. 1.1 Gradul de realizare a acțiunilor din PNA UE pentru capitolul XI

Pentru Capitolul XII, au fost planificate 19 acțiuni cu titlu de realizate 6 (32%) și cu o rată de 68% de acțiuni nerealizate.

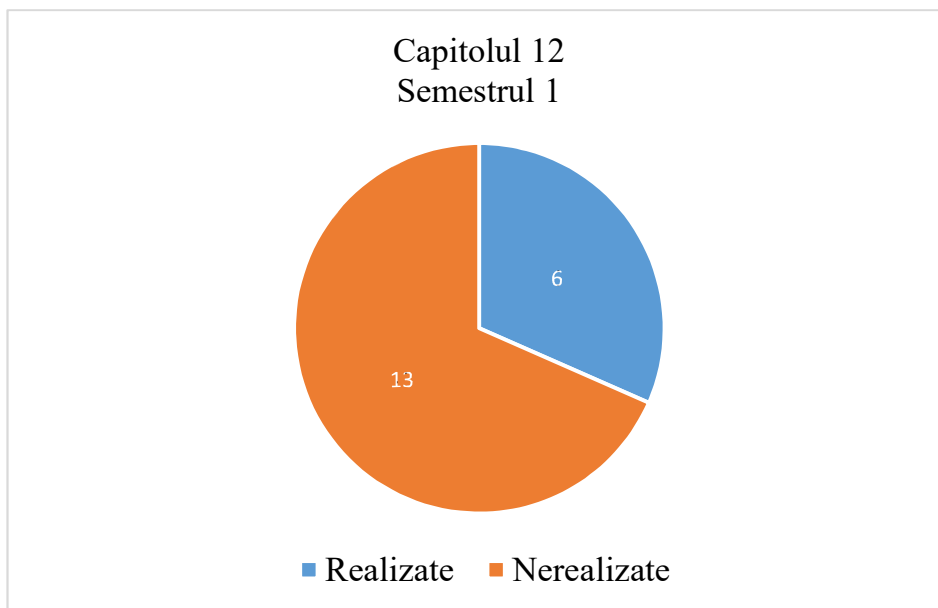

Fig. 1.2 Gradul de realizare a acțiunilor din PNA UE pentru capitolul XII

În ceea ce privește Capitolul XIII nu au fost realizate nici o acțiune din motivul recepționării tardive a capitolului. Cu toate acestea, în proces de realizare sunt 6 acțiuni.

Urmare a încheierii primei faze a analizei preliminare a compatibilității actelor UE cu cadrul legal al Republicii Moldova, s-a purces la pregătirile aferente Screening-ului explicativ oferit de Comisia Europeană și anume de DG AGRI. În lunile aprilie și mai 2024, delegația RM a întreprins o serie de vizite la Bruxelles pentru a i se oferi răspunsuri la întrebările apărute pe parcursul auto-evaluării.

Următorul pas în vederea realizării priorității zero a Republicii Moldova și anume pregătirea țării pentru Integrare Europeană până în 2030 este Screening-ul Bilateral, care presupune prezentarea situației amănunțite a țării per fiecare domeniu. Astfel, în curs de elaborare sunt prezentările de țară și pregătirea delegației RM pentru acest proces.

Dezvoltarea Cooperării Internaționale

De la începutul anului 2024, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a cunoscut o dinamică pozitivă pe segmentul Cooperării Internaționale, reușind să creeze noi legături cu ministerele omoloage din 5 state ale Uniunii Europene printre care: Estonia, Letonia, Lituania, Ungaria și Italia. Totodată, cu Estonia și Letonia s-a semnat Program de Cooperare care va pune în aplicare direcțiile agreate în Memorandumurile de Înțelegere. În aceeași ordine de idei, au fost organizate 2 ședințe interguvernamentale cu Bulgaria în martie și respectiv România în aprilie. Au fost discutate principalele realizări și totodată au fost prezentate potențialele domenii de cooperare.

În ianuarie 2024, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a participat la Forumul Global pentru Alimentație și Agricultură (GFFA), care a avut loc în cadrul Săptămânii Verzi de la Berlin (Green Week), unde pentru prima dată Republica Moldova a avut un stand de țară reprezentat de aproximativ 10 companii autohtone. GFFA fiind recunoscută în lume drept una dintre cele mai emblematice conferințe internaționale, axată pe problemele cheie din agricultură și industrie alimentară precum securitatea alimentară, sustenabilitate, inovații, și calitate.

La fel, în contextul fortificării capacităților Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pe dimensiunea Cooperării Internaționale a fost lansată Asociația „Wine of Moldova Japan” sub patronajul Oficiului Național al Viei și Vinului. Scopul prezentei asociații este de a promova tradiția vinurilor și vinificației moldovenești în Japonia, făcând de altfel recunoscută calitatea vinurilor moldovenești pe piața niponă.

Totodată, în mai, sub egida Republicii Moldova, la Roma a fost organizată cea de-a 34-a Sesiune a Conferinței Regionale FAO pentru Europa care a oferit Republicii Moldova posibilitatea de a se remarca pe plan internațional și a-și spori vizibilitatea. Prin urmare, au fost discutate aspecte despre importanța inovațiilor și a digitalizării în agricultură, ca răspuns la schimbările climatice și la necesitatea unei gestionări durabile a resurselor naturale.

– **Sectorul sanitar-veterinar**

În primele șase luni ale acestui an, sectorul sanitar-veterinar a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește alinierea la standardele europene și în asigurarea unei calități superioare a produselor. Aceste realizări reflectă angajamentul continuu de a întări infrastructura și procedurile conform cerințelor internaționale, subliniind importanța competitivității și siguranței produselor noastre pe piața autohtonă și cea europeană. Investițiile în modernizarea echipamentelor și revizuirea cadrului legal au îmbunătățit capacitatea noastră de a detecta și preveni riscurile de sănătate publică și de siguranță alimentară. Implementarea rigorilor normelor europene în ceea ce privește producția și procesarea alimentelor de origine animală a consolidat încrederea consumatorilor în produsele noastre.

- Astfel au fost fortificate capacitățile autorităților responsabile de prevenirea riscurilor asociate bolilor și calității mediocre a produselor, modificând cadrul legal în ceea ce privește controalele oficiale în domeniul agroalimentar¹ care stabilește procedurile controalelor oficiale efectuate pentru verificarea conformității pentru toate produsele agroalimentare importate pe teritoriul Republicii Moldova. Prezentele modificări au impact asupra :

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143098&lang=ro

- a) adoptarea condițiilor care trebuie îndeplinite la introducerea în țară a animalelor și bunurilor;
- b) instituirea unui sistem informațional centralizat de date privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar;
- c) hrana pentru animale și siguranța acesteia la fiecare etapă a producției, prelucrării și distribuției, precum și a utilizării acesteia, inclusiv pentru verificarea respectării cerințelor care să asigure practici corecte în domeniul comerțului și să protejeze sănătatea, interesele și informațiile consumatorilor;
- d) cerințele cu privire la sănătatea animalelor;
- e) prevenirea și minimizarea riscurilor pentru sănătatea umană și sănătatea animalelor determinate de subprodusele de origine animală și de produsele derivate;
- f) cerințele cu privire la bunăstarea animalelor;
- g) măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor;
- h) cerințele privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și utilizarea durabilă a pesticidelor, cu excepția echipamentelor de aplicare a pesticidelor;
- i) producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;
- j) utilizarea și etichetarea denumirilor de origine protejate, a indicațiilor geografice protejate și a specialităților tradiționale garantate;
- k) fabricarea și circulația produselor vitivinicole, a alcoolului etilic și a producției alcoolice.

- Totodată, s-au întreprins mai multe acțiuni pentru sensibilizarea și responsabilizarea subiecților ce sunt implicați în acțiuni de prevenire a risipei alimentare. Această practică nu doar reduce costurile și optimizează resursele, dar are și un impact semnificativ asupra mediului înconjurător. Consumul irațional al alimentelor contribuie la emisiile de gaze cu efect de seră și la risipa de apă și energie folosite pentru producție și transport. Drept urmare, în 2024, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a operat o serie de modificări la legea cu privire la prevenirea risipei alimentare² care prevede stabilirea responsabilității juridice a subiecților implicați în prevenirea risipei de alimente și anume operatorii din domeniul alimentar sunt responsabili de siguranța alimentelor în cadrul întreprinderilor ce le gestionează. Astfel, și organizațiile beneficiare preiau responsabilitatea principală de a asigura conformitatea și siguranța produselor alimentare donate consumatorilor finali. La fel a fost extinsă lista produselor alimentare care pot face obiectul transferului prin donare, cu condiția că siguranța acestora să nu fie compromisă.

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142935&lang=ro

- O altă realizare constituie amendarea cadrului legal cu privire la medicamentele de uz veterinar care are ca scop simplificarea procesului de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar pentru acelea care au fost anterior autorizate de Agenția Europeană pentru Medicamente. Astfel, acestea vor putea fi importate și plasate pe piața Republicii Moldova printr-o procedură simplificată de înregistrare, fără ca dosarul tehnic să fie examinat în Comisia medicamentelor de uz veterinar. Prin implementarea proiectului de lege³ se va facilita accesul la un spectru mai mare de medicamente de uz veterinar de o calitate net superioară.

- Sectorul fitosanitar

Sectorul fitosanitar reprezintă o componentă crucială a agriculturii moderne, concentrându-se pe protejarea plantelor împotriva dăunătorilor și bolilor, asigurând astfel securitatea alimentară și sănătatea plantelor. În contextul integrării europene, statele candidate sunt implicate într-un proces riguros de armonizare a legislației fitosanitare pentru a promova standardele de siguranță și eficacitate în întreaga regiune.

- Aprobarea prevederilor normative⁴ privind alimentele congelate rapid, destinate consumului uman au doar efecte pozitive prin facilitarea agentului economic în scopul evitării ambiguității în cadrul controlului oficial; ajustarea legislației naționale la cerințele europene; asigurarea pieței interne cu produse calitative; evitarea barierelor la import/export a produselor congelate; protejarea intereselor consumatorului; economisirea resurselor financiare necesare măsurilor de remediere a neconformităților și siguranța produselor congelate plasate pe piață.
- La fel, a fost racordat modelul de pașaport fitosanitar⁵ la modelul aplicat pe teritoriul Uniunii Europene care redă în totalitate trasabilitatea plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară. Astfel, introducerea în circuitul intern al pașaportului fitosanitar pentru materialul săditor, și lemn, asigură consumatorul cu produse sigure și calitative, eliminând riscul de răspândire al organismelor dăunătoare de carantină, garantând un cadru normativ actual și aplicabil aliniat la rigorile pieței europene, a siguranței alimentare și a ecosistemelor autohtone.
- Totodată, în contextul dificultăților apărute pe piața regională a produselor fertilizante cauzate de prețurile excesive la fertilizanți, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a purces la găsirea unor soluții viabile pentru a reduce presiunea pusă pe seama fermierilor. Astfel, au fost aprobate o serie de acte de punere în aplicare a Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind realizarea proiectului

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142936&lang=ro

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141331&lang=ro

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143467&lang=ro

„Asigurarea fermierilor cu fertilizanți”)⁶. Impactul acestor acte normative constă în reducerea poverii fermierilor mici și mijlocii, afectați de consecințele războiului din Ucraina (prețul înalt la fertilizanți și prețul suplimentar de logistică al acestora), prin oferirea unor soluții financiare ieftine la procurarea fertilizanților.

- **Sectorul Îmbunătățirilor Fondului Funciar și a Hidroameliorației**

Sectorul îmbunătățirilor fondului funciar reprezintă o componentă esențială a dezvoltării durabile și gestionării eficiente a resurselor agricole. Îmbunătățirile fondului funciar includ o gamă largă de intervenții, de la modernizarea infrastructurii agricole și consolidarea terenurilor fragmentate până la implementarea tehnologiilor avansate pentru optimizarea randamentelor și conservarea resurselor naturale.

Politicele din sector joacă un rol crucial în creșterea productivității agricole, și menținerea unui echilibru între productivitate excesivă care ulterior duce la degradarea fertilității solului, și a practicilor prietenoase mediului.

Pentru asigurarea utilizării durabile și eficiente a resurselor agricole, în conformitate cu practicile europene a fost aprobat noul Cod Funciar⁷, menit să reglementeze mai multe arii din sector în special relațiile funciare, îmbunătățind de altfel practicile și abordările naționale în agricultură.

În aceeași ordine de idei, s-au efectuat intervenții pe dimensiunea Îmbunătățirilor funciare fiind aprobat un Plan de acțiuni⁸ privind implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025.

Aprobarea **Hotărârii Guvernului nr. 202/2024** cu privire la transmiterea unor bunuri imobile (terenuri aferente infrastructurii hidrotehnice din cadrul sistemelor de irigare/desecare). Aprobarea prezentei HG contribuie la întreținerea și exploatarea eficientă a sistemelor centralizate de irigare oferind fermierilor posibilitatea de a efectua lucrări de reabilitare/modernizare și exploatare a infrastructurii sistemelor centralizate de irigare, în interesul public și a membrilor AUAI.

Aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de evaluare, selectare și implementare a proiectelor investiționale din contul bugetului de stat pentru întreținere/reabilitare a sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare transmise în comodat asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații (**Ordinul MAIA nr. 46/2024**)

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142837&lang=ro

⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142192&lang=ro

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141834&lang=ro

Elaborarea Ghidului privind exploatarea sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare care Instituie bune practici în sensul întreținerii sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare ce țin de domeniu public a statului.

Elaborarea Ghidului privind ținerea cadastrului funciar. Stabilirea modului de elaborare și ținere a cadastrului funciar ca urmare a modificărilor operate în actele normative.

Lansarea Componentei nr. 3 „Fortificarea rezilienței prin servicii de irigare” din cadrul Proiectului „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)” care a dus la majorarea suprafețelor terenurilor irigabile prin construcția/reabilitarea sistemelor centralizate de irigare, proprietate publică a statului (SCI Tudor-Căplani, SCI Beleavița-Tețcani, SCI Etulia.

- **Sectorul Dezvoltării Rurale**

Dezvoltarea rurală reprezintă procesul de îmbunătățire a calității vieții în comunitățile rurale prin diversificarea economică, modernizarea infrastructurii și sprijinirea durabilității mediului. Într-o lume tot mai urbanizată, acest sector joacă un rol crucial în menținerea echilibrului între oraș și sat, promovând accesul egal la oportunități economice și servicii de bază precum educația și sănătatea. Dezvoltarea rurală nu se rezumă doar la aspecte economice, ci include și conservarea patrimoniului cultural și natural al zonelor rurale, susținând identitățile locale și valorificând resursele locale într-un mod sustenabil. Politicile de dezvoltare rurală abordează diverse aspecte, cum ar fi agricultura durabilă, turismul rural, infrastructura digitală și accesul la piețele de desfacere. Prin inițiative adecvate și implementare eficientă, se poate stimula creșterea economică și coeziunea socială în mediile rurale, contribuind astfel la un echilibru regional și global mai stabil și mai echitabil.

- A fost elaborat și promovat proiectul de modificare a **Legii nr. 50/2021** cu privire la grupurile de acțiune locală, adoptat de către Parlament la 12 aprilie 2024. Aceste modificări au adus în concordanță a actului normativ cu prevederile noii legi cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, adoptată în primăvara anului 2023, precum și îmbunătățirea condițiilor de înregistrare și funcționare a grupurilor de acțiune locală. La rândul său aplicarea noilor prevederi vor aduce dezvoltarea economiei locale, crearea noilor locuri de muncă, mobilizarea comunității, îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, precum și crearea noilor servicii digitale, care să corespundă nevoilor rezidenților din zonele rurale.

- A fost revizuit cadrul legal privind procedura de introducere și, după caz, de excludere a subiecților subvenționării în/din lista de interdicție a subiecților subvenționării⁹, ceea ce a permis intervenția directă a autorităților competente în combaterea obținerii nejustificate a subvențiilor. Totodată, s-a acționat pe dimensiunea responsabilizării subiecților subvenționării diminuând considerabil subvențiile neîntemeiate.
- A fost elaborat și consultat proiectul de lege privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole care a adus în concordanță cadrul normativ național ce reglementează domeniul de subvenționare în agricultură și mediul rural în conformitate cu prevederile Comunitare. Proiectul legii este elaborat în vederea transpunerii mai multor articole din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PS). Drept urmare, au fost puse bazele care vor reglementa procesul de finanțare, gestionare și monitorizare a politicii agricole din fondurile naționale și de preaderare.
- Aprobarea Proiectului hotărârii Guvernului cu privire la implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural permite eliminarea unor neconcordanțe și cerințe inaplicabile prin operarea unor modificări în următoarele trei Regulamente care reglementează formele de subvenționare „plăți complementare”, „plăți în avans”, „plăți post investiție” și „plăți investiții pe etape” din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural. Implementarea proiectului va contribui la eficientizarea utilizării mijloacelor FNDAMR, neîntreruperea activităților subiecților subvenționării în procesul de efectuare a investițiilor în domeniul agroindustrial, precum și creșterea volumului investițiilor.

- Sectorul vitivinicol

Sectorul vitivinicol reprezintă o componentă vitală a economiei Republicii Moldova, fiind recunoscut pe plan internațional pentru tradiția sa îndelungată și calitatea vinurilor produse. Astăzi, industria vitivinicolă este un motor important al creșterii economice, contribuind semnificativ la PIB-ul țării și la exporturi.

Vinurile moldovenești sunt apreciate pe piețele internaționale pentru varietatea lor distinctă, de la vinuri seci la cele dulci și spumante, ceea ce adaugă diversitate și valoare competitivă. Sectorul vitivinicol nu este doar un generator de venituri, ci și un custode

⁹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141329&lang=ro

al tradițiilor culturale și gastronomice ale Moldovei, promovând identitatea națională și atrăgând turismul în regiunile viticole.

În plus, industria vitivinicolă contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților rurale, oferind locuri de muncă și stimulând infrastructura locală. Investițiile în tehnologii moderne și practici agricole sustenabile îmbunătățesc continuu eficiența și calitatea producției. Prin urmare, sectorul, rămâne un pilon esențial al economiei Republicii Moldova, consolidându-și poziția pe piața globală și contribuind la bunăstarea națională și regională.

În perioada ianuarie – iunie 2024 – activitatea de îmbunătățire a cadrului normativ existent ce reglementează sectorul vitivinicol și cel al băuturilor alcoolice.

Aceste inițiative subliniază angajamentul continuu al Republicii Moldova de a moderniza și de a promova practici agricole sustenabile și competitive, contribuind la prosperitatea și la dezvoltarea sectorului vitivinicol național și cel al băuturilor alcoolice. Astfel:

- A fost aprobat Regulamentul privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate,¹⁰ acesta a îmbunătățit mecanismul de reglementare a produselor vitivinicole aromatizate, prin sprijinirea protecției intereselor consumatorilor și producătorilor, promovarea producerii unor produse de calitate și reducerea costurilor nejustificate a producătorilor impuse prin certificarea obligatorie.
- După modelul Uniunii Europene a fost revizuită și fortificată componenta tehnică în analiza pentru determinarea caracteristicilor fizice și chimice ale produselor vitivinicole¹¹. Altfel spus, s-au stabilit noi metode de analiză aplicată pentru determinarea caracteristicilor fizice și chimice ale produselor vitivinicole, rolul lor, cât și metoda de determinare a anumitor substanțe interzise și greu detectabile pentru constatarea utilizării practicilor oenologice neautorizate în scop de a oferi consumatorului încredere în calitatea produsului de pe piață.
- Un pas important îl constituie reglementarea privind introducerea în Republica Moldova și comercializarea hameiului și a produselor din hamei¹² sporind de altfel calitatea produselor importate oferind siguranță pentru consumatori.
- Totodată s-a reglementat cadrul normativ privind producerea, controlul calității, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie¹³

¹⁰ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143686&lang=ro

¹¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142683&lang=ro

¹² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143587&lang=ro

¹³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144209&lang=ro

sporind astfel protecția contra materialului săditor necalitativ . Noul regulament oferă o serie de beneficii pentru sectorul viticol. Astfel, viticultorii noștri vor beneficia de o calitate garantată a materialului săditor, în conformitate cu rigorile UE, care impun standarde stricte pentru asigurarea calității superioare a viței de vie, iar atribuirea categoriei biologice a materialului săditor, conform a practicilor internaționale, oferă viticulturilor o predictibilitate mai mare și securitate în producție, eliminând incertitudinile și stabilind un standard uniform de calitate.

- Sectorul vegetal

Sectorul vegetal este unul dintre pilonii fundamentali ai economiei naționale, cuprinzând activități agricole esențiale pentru producția de alimente, materii prime și conservarea biodiversității. De la agricultură și horticultură la silvicultură și producția de plante medicinale. Acest sector joacă un rol crucial în asigurarea securității alimentare, dezvoltarea economică și protecția mediului. În contextul schimbărilor climatice, inovarea și practicile agricole sustenabile devin tot **mai** importante pentru a asigura sustenabilitatea și prosperitatea.

- În 2024 au fost elaborate Cerințele privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale¹⁴ cu scopul de a asigura toți utilizatorii cu material de reproducere a plantelor ornamentale. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la asigurarea echilibrului ecologic al mediului, cercetarea particularităților biologice și introducerea în cultură a plantelor noi, utilizarea lor în arhitectura peisajului și conservarea diversității formelor vieții.

Principalele aspecte care au condiționat modificarea acestui act sunt:

- Lipsa pragului de prezență stabilite în anexă în ceea ce privește prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină pe materialul de înmulțire care face obiectul comercializării;
 - Gen sau specia materialului de înmulțire a plantelor ornamentale necuprinse în cadrul normativelor în vigoare;
- A fost creat un cadru normativ cu privire la producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe¹⁵, necesar pentru producerea și introducerea pe piață a materialului săditor de categorii

¹⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144175&lang=ro

¹⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142446&lang=ro

biologice înalte, în concordanță cu standardele naționale. Plasarea în comerț a unui astfel de material va contribui la satisfacerea cererii interne în material săditor calitativ, liber de virusi , iar consumatorii vor avea alegerea și certitudinea că investesc într-o plantație care garantat va aduce rentabilitate economică.

Drept beneficii identificate ale proiectului sunt:

- ajustarea legislației din domeniu la cerințele noi ale UE în domeniul comercializării materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producerii de fructe;

- stabilirea unor condiții și măsuri armonizate cu cele mai actuale norme comunitare în partea ce ține de producerea, protecția și comercializarea materialului săditor respectiv.

- punerea în aplicare a unui cadru normativ actualizat și armonizat cu cele mai recente prevederi comunitare;

- crearea premiselor pentru producerea materialului săditor de calitate.

Din punct de vedere economic, va contribui la micșorarea impactului economic negativ al organismelor dăunătoare asupra materialului săditor caracterizat prin:

- micșorarea suprafețelor de plantații multianuale înființate din material săditor autohton;

- costul măsurilor de control și testare;

- pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;

- efecte asupra practicilor de producție existente;

- modificări ale costurilor de producători sau ale cererilor de înțrării, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;

- efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificării ale calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor.

- S-a creat comisia de licențiere a importului pentru anumite categorii de cereale, care a conceptualizat următoarele aspecte :

- Protecția producătorilor locali. Licențierea importurilor ajută la protejarea producătorilor locali de concurența nelocală. Aceasta asigură un nivel minim de prețuri care va acoperi costurile de producție locale și va permite fermierilor să obțină un profit rezonabil.

- Crearea unui sistem informațional centralizat. Instituirea unui sistem informațional centralizat de date pentru controalele oficiale în domeniul agroalimentar, care permite monitorizarea produselor importate.

- Asigurarea calității produselor și procesului de import. Prin licențiere, se urmărește și calitatea produsului importat și condițiile de import.

Controlul cantităților importate. Reglementarea și licențierea importurilor ajută la controlul cantităților de produse importate, prevenind o suprasaturare a pieței locale, care duce în cele mai multe cazuri la scăderea drastică a prețurilor și afectarea negativă a fermierilor locali.

-Prin licențiere, autoritățile pot monitoriza mai bine fluxul de produse alimentare în țară, asigurându-se că există un echilibru între importuri și producția locală.

În concluzie, scopul principal al licențierii importului de cereale și semințe oleaginoase este de a asigura un echilibru între importuri și producția locală, protejând interesele producătorilor locali, asigurând calitatea și siguranța produselor și competitivitatea pe piața locală.

- În comun cu Ministerul Afacerilor Interne a fost creat un îndrumător metodic pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural¹⁶;

Scopul principal al acestui îndrumar metodic este de a stabili o metodă clară și standardizată pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole în urma situațiilor excepționale cu caracter natural. Acesta este destinat să ofere recomandări și orientări de comun cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), agenților economici cu activitate agricolă, autorităților centrale și locale, pentru a asigura o evaluare corectă și uniformă a pagubelor produse de intemperii și alte fenomene naturale extreme.

Beneficiile Îndrumarului metodic:

-Îndrumarul metodic oferă o procedură standardizată pentru evaluarea pagubelor, asigurând astfel că toate părțile implicate urmează aceleași criterii și metode de evaluare, ceea ce contribuie la uniformitatea și transparența procesului.

-Prin stabilirea unei metode de evaluare a pagubelor, fermierii afectați de situațiile excepționale vor avea un cadru oficial prin care să solicite și să primească ajutorul necesar, contribuind astfel la protecția și sprijinul comunităților agricole.

-Proiectul promovează colaborarea eficientă între agenții economici, autoritățile locale și centrale, și IGSU, ceea ce facilitează o reacție rapidă și coordonată în caz de situații excepționale.

- Actul de constatare a pagubelor, întocmit în urma evaluărilor, servește ca document oficial pentru evidența și fundamentarea acțiunilor ulterioare privind terenurile și culturile agricole afectate. Acesta asigură o documentare riguroasă și formalizată a pierderilor.

¹⁶ Ordinul Comun (MAIA/MAI) nr. 49/150 din 25.03.2024

- Prin colectarea și prelucrarea sistematică a informațiilor privind pagubele, autoritățile pot dezvolta strategii mai eficiente pentru prevenirea și gestionarea viitoarelor situații excepționale, reducând astfel impactul acestora asupra agriculturii.
- Procedurile clare și termenele stabilite pentru evaluarea și validarea pagubelor asigură o reacție promptă din partea autorităților, minimizând astfel întârzierile și oferind fermierilor răspunsuri rapide și concrete în cazul unor situații excepționale.

Rezultate majore obținute în primul semestru al anului 2024 corelat cu rata de implementare a acțiunilor din documentele de planificare.

În vederea pregătirii Republicii Moldova pentru Aderarea la Uniunea Europeană, în special a sectorului agro-alimentar au fost aprobate o serie de planuri de acțiuni la nivel național, guvernamental și instituțional pentru a putea sistematiza eforturile și asigura sinergia între politicile sectoriale și politicile naționale. Astfel, a fost aprobat Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 cu 76 de acțiuni planificate în domeniul agroalimentar cu o rată de realizare de 15% pentru primul semestru, cu mențiunea că 41 (53%) de acțiuni sunt în proces de realizare, 4 acțiuni (5%) au fost stopate și excluse din plan, 8 (10%) sunt planificate pentru anul 2025 iar, 13 (17%) sunt neinițiate.

La capitolul realizării acțiunilor planificate în cadrul autorității (PA MAIA 2024), pentru semestrul I dintr-un total de 59 de acțiuni s-au realizat 29 (49%), 4 (7%) acțiuni au fost excluse sau transferate și respectiv 26 (44%) de acțiuni sunt nerealizate în termenii propuși dar, sunt în proces de lucru.

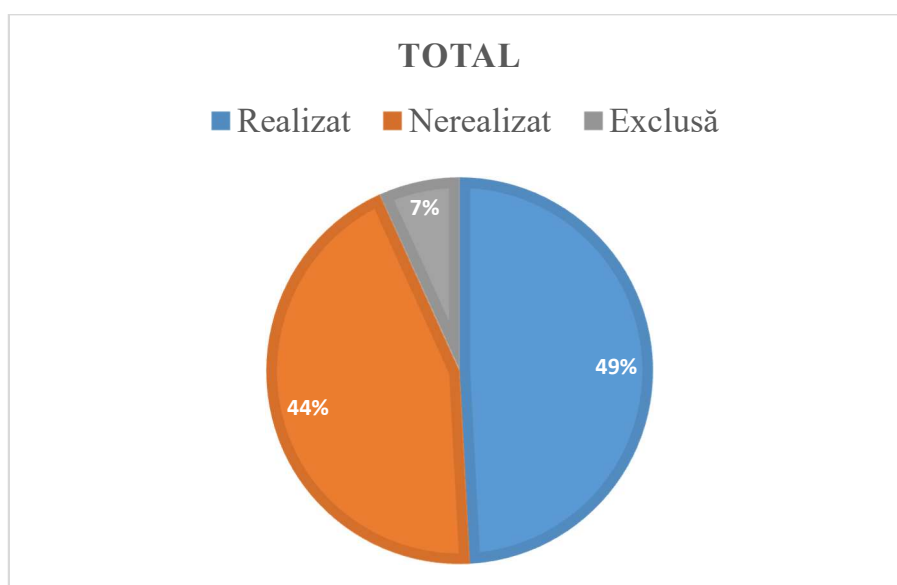

Fig. 1.5 Rata de realizare a acțiunilor din PA MAIA 2024 pentru semestrul I